

Ústav Romanistiky FF JU v Českých Budějovicích

Posudek školitele na bakalářskou práci

Název práce: Španělská slovní zásoba v oblasti sportu
Autorka práce: Michaela Saiková
Vedoucí práce: Mgr. Miroslava Aurová, Ph.D.

Předkládaná bakalářská práce si klade za cíl analyzovat slovní zásobu v oblasti pozemního hokeje, zejména co se týče procesů nejčastěji se podílejících na obohacování slovní zásoby dané oblasti. Autorka přistupuje k tématu standardním způsobem, tj. dělí práci na část teoretickou a část praktickou.

V teoretické části se věnuje aspektům slovní zásoby, které jsou relevantní pro její další výzkum: zajímá se o aspekty, jako jsou neologie, typy morfologických a sémantických procesů obohacování slovní zásoby a klasifikace výpůjček a kalků. Pro tuto část se autorka opírá - nutno zdůraznit - o poměrně rozsáhlou bibliografii, z níž se jí daří sestavit poměrně přehledný celek. Silnou stránkou diplomandky je v tomto ohledu schopnost autory a jejich pojetí porovnávat. Je jenom škoda, že v teoretické části autorka představila celou škálu jevů, které pak v praktické části nebyly využity - například se dále při popisu jednotlivých výrazů nepracuje s typy substantivizace, jako třeba deverbativní substantivum, s typy kompozit (nabízí se hezký příklad u *bola fuera del campo*) nebo typy kalků či metafor. Podobně lze vidět i část věnovanou sportovní žurnalistice, která slibuje zajímavou praktickou část, nicméně je pochopitelné z důvodu omezeného prostoru, že autorka tento jistě zajímavý aspekt ponechala bez dalšího dopadu na praktickou část.

Ta jeví promyšlenou strukturu, rozdělenou na dva celky. V prvním autorka pročítá články sportovních deníků věnované pozemnímu hokeji a vybírá na základě frekvence nejpoužívanější substantiva vztahující se k dané oblasti. V této části je třeba ocenit snahu o co nejpodrobnější popis, který zahrnuje význam slova a jeho překlad, klasifikace dle morfologických kritérií, slovtvorbu. Zejména analýza výskytu slova v textu a jeho kolokability je zvláště zajímavá a hodnotná, viz například komentář ke slovu *hockey* na str. 32 a 33. Zajímavé - a také svědčící o autorčině invenci - jsou i vyhledávání prvních výskytů užití slov v korpusech CORDE a CREA (viz např. u slova *rival* na str. 39, *selección* str. 42 a u dalších).

Druhá část praktické části se opírá o výrazivo použité v pravidlech pozemního hokeje: autorka zde analyzuje původ výrazů, jejich význam a četnost použití s uvedením, o jaký slovtvorný proces se jedná. Tuto část považuji za velice zdařilou, je jen škoda, že se autorce nepodařilo lépe "prodat" způsob práce. Možná mohla být více zdůrazněna metoda práce: například není zmíněno, že autorka počítala výskyt výrazů v textu ve španělštině a angličtině, aby mohla konstatovat, zda se výraz používá v daném textu preferenčně v anglické, či španělské verzi. Výsledky vidí příjemce pouze v tabulce, aniž by si uvědomil autorčinu mravenčí práci s jazykovým vzorkem. Nicméně i tak je výsledný glosář vyčerpávající, závěry z něj vyplývající považuji za přesvědčivé a vhodně shrnuté do závěrečného grafu. Domnívám se, že výsledky této práce lze využít pro další zkoumání v této oblasti.

K teoretické i praktické části mám ještě několik připomínek, které mohou posloužit jako podklad k diskusi u obhajoby:

- Skutečně autorka řadí výpůjčky z cizího jazyka (*préstamos*) mezi procesy syntaktické (viz str. 9)?

- Na straně 14 došlo patrně ke kontradikci, srov. "předpony se připojují před sloveso a mají vždy jen jeden význam" a odstavec níže "existují i předpony, které mohou mít více různých významů".
- Není míněno naopak tvrzení na str. 18, že intimní výpůjčka je "případ katalánských slov převzatých do španělštiny"?
- Nevypadl na str. 19 oddíl o sémantické výpůjčce? Soudím tak podle informace z posledního odstavce na str. 19, v níž autorka vyjmenovává tři základní typy výpůjček, tedy výpůjčku úplnou, lexikální nebo strukturní kalk a sémantickou výpůjčku. Následující dvě kapitoly jsou věnovány prvním dvěma typům, kapitola o sémantické výpůjčce není zařazena.
- Od kapitoly *Kalky podle Dubského* (1.3.3.1.4, str. 20) bych očekávala nějaký popis koncepce Dubského; text však jen letmo zmiňuje dělení kalků, přičemž větší část kapitoly je věnována dělení Montese Giralda.
- Domnívám se, že u některých slov v praktické části nemá valný smysl uvádět všechny dílčí významy výrazu – např. u slova *partido* na str. 35.
- Lze skutečně hovořit o slovu *rival* jako "jméně neživotném" i ve významu "družstvo", viz str. 39. Nejednalo by se spíše o personifikaci?
- U slova *penalti* si nejsem jistá, zda lze prohlásit, že je to výpůjčka "*kteří si v současné době buduje své postavení v jazyce*", str. 40.
- Nebylo by možné chápat slovo *pase* (str. 47) rovněž jako sémantický kalk typu analoga z anglického *pass* (podobně jako v české hokejové terminologii *pas*)?
- Původ španělského slova *fuera* (str. 48) bych spíše vztahovala k latinskému *foras/fora* ve významu "dveře", odtud "za dveřmi", "venku".
- U některých výrazů tvrdí autorka, že přesný český ekvivalent neexistuje (např. *chop*, *chip*, *slap-shot*, *save-clear*, atp.). Protože vím, že autorka má zkušenosti s tímto druhem sportu, čistě ze zvědavosti by mě zajímalo, jak se tyto pojmy v češtině, byť "bez přesného ekvivalentu", vyjadřují.

Co se týče jazykového a formálního zpracování, text není prost překlepů a chyb v interpunkci (zejména chybí před výčtovým *a to*). Celkově bych vytkla rovněž nedbalou syntax na mezipropoziciční úrovni, která vede k formulačním neobratnostem: za všechny uvádím stranu 17, kde není jasné sdělení "*Tento vztah se může zakládat na typu každého ze systémů, takto rozlišujeme jazyk (lengua) a nářečí (dialecto) nebo na druhou stranu mezi systémy, který může být intimo nebo cultural.*"

Dále, přikláníla bych se k použití výrazu *diachronní*, ne *diachronický* (str. 17), a k použití výrazu *fonologický*, ne *fonický* (str. 19). Pozor na apelaci příjemce (*kulturní výpůjčka nám podle Bloomfielda...*), str. 17), dále také na str. 23. Výraz *lingvistická rovina* bude pravděpodobně *rovina jazyková* (str. 19). Z formálních nepřesností vybírám např. str. 7 dole, kde nacházím citaci nenapojenou do syntaxe odstavce/věty. Při konečné kontrole byly přehlédnuty odstraněné mezery mezi slovy v příkladech na str. 9 a na str. 15. Také pozor tečky: na str. 10 "... *hesla, která nejsou ve slovníku uvedena. (2007, str. 2-3) Skutečnost, zda...*", podobně na str. 13.

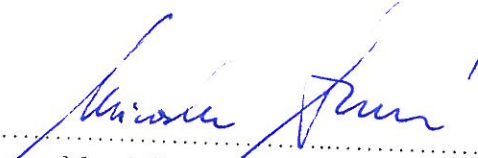
Doporučila bych také dukladnější práci s bibliografickými referencemi. Na str. 8 chybí odkazy na Lapesu (1. odstavec) a Hualdeho (2. odstavec). Na str. 10 (2. řádek) u první reference na autora vypadl údaj o roku vydání. Vágně je zacházeno se španělskými autory, na které je systematicky odkazováno pouze jedním příjmením: místo Alvar Ezquerria pouze Ezquerria (str. 10), místo Gómez Capuz pouze Gómez (str. 17), místo Montes Giraldo pouze Giraldo (str. 20), místo Teruel Carratalá pouze Teruel (str. 20), místo Guerrerová Salazarová pouze Salazarová (str. 26), místo Ortega Varela pouze Varela – nehledě na to, že se jedná o ženu, u jejíhož jména bych se přikláníla k přechylování, tedy Soledad Ortegová Varelová (str. 11)

Nakonec několik poznámek k bibliografii: jako zvláštní vidím používání výrazu *print* za publikací. Články Manuela Alvára Ezquerry a Susany Guerreové Salazarové by měly být zařazeny do seznamu použité literatury, nikoliv do internetových zdrojů, jedná se totiž o původně tištěné nosiče. Podobně bych přeřadila i citovaný výukový materiál Fernanda Teruela Carratalá. Navíc reference prvního zmíněného nejsou správné (správně: Actas del I Congreso internacional de léxico español actual, Venecia-Treviso, 14-15 de marzo de 2005 / coord. por Luis Luque Toro, 2007).

Závěrečné hodnocení:

Mohu konstatovat, že cíle práce byly splněny, diplomadka prokázala schopnost asimilovat odbornou literaturu a aplikovat ji na jazykový vzorek, pro jehož práci použila adekvátní metodu. S uvážením všeho výše uvedeného **plně doporučuji tuto práci k obhajobě** a hodnotím ji předem známkou **velmi dobře** s tím, že výsledná známka bude stanovena na základě obhajoby.

V Českých Budějovicích, 6. června 2016.

Mgr. Miroslava Aurová, Ph.D.

